

„KRAFT - Kreatív, fejlesztő, gyakorlatorientált módszerek az egyéni fejlesztésben” TPPA/2013/03/26

Gyakorlatorientált módszerek az egyéni felmérésben és fejlesztésben
- Példák a magyar gyakorlatból -

Szociális cirkusz

(A cirkuszi eszközökkel való fejlesztés szociális munkában való alkalmazása)

1. **Forrásmegjelölés:** A módszerre vonatkozó információkat a módszert alkalmazó telefonos egyeztetés során bocsátotta rendelkezésre. A szóbeli információk alapján kitöltött adatlap megküldésre került a szervezet képviselőjének, aki azt áttekintette és jóváhagyta.
2. **Az alkalmazott módszer célcsoportja:** A módszer elsődleges célcsoportját a szociálisan hátrányos helyzetű személyek (mélyszegénységben élők, migránsok, kisebbségi csoportok stb.), illetve a fogyatékos emberek alkotják. A módszer alkalmazásának alsó korhatára 8 év.
3. **Milyen képesség, készség, ismeret beazonosítására, felmérésére, illetve fejlesztésére szolgál a módszer (felsorolás jelleggel):**
  - szociális és társas kompetenciák
  - munkához kapcsolódó értékek és attitűdök
  - ismeretek alkalmazása (egyenlőségi elvek kivitelezése, matematikai készségek)
  - verbális és non-verbális kommunikáció
  - elektronikus kommunikációs készségek
  - kreatív gondolkodás
  - problémamegoldás
  - önálló munkavégzés
  - tanulási készségek
4. **Egyéni vagy csoportos módszerről van szó?**

A szociális cirkusz csoportos módszer (4-60 fő, 1-12 fő/oktató célcsoporttól és foglalkoztatási igénytől függően).
5. **Rövid leírás:**

A módszer célja egyrészt az ügyesség, testtudat, koordinációs képesség, figyelem, kitartás, és szenzomotoros készségek cirkuszi eszközökkel (zsonglőrök: diabolo, tányérforogtatás, labda- és buzogánydobálás, szalagforogtatás stb.), egyensúlyozó eszközökkel (kötéltánc, gólyaláb, rola-bola, egykerekű), és akrobatikus gyakorlatokkal (embergúllák, egymás megtartása) történő fejlesztése. A módszer célja továbbá a szociális kompetenciák fejlesztése, mely a csoporttal való közös munka során történik meg. A szociális cirkusz nem csupán a fenti ügyességi feladatok csoportban történő

A projekt a **Svájci-Magyar Együttműködési Program** társfinanszírozásával valósul meg.

gyakorlására irányul: a csoport tagjai minden esetben olyan gyakorlatokat tanulnak meg, melyeket utána az oktatók segítségével, de önálló ötleteik alapján létrehozott koreográfiában adnak elő a helyi közösség előtt.

Az oktatók a lelkesebb résztvevőket megtanítják ismereteik továbbadására, a tanításra is. A foglalkozáson résztvevők egymást is tanítják, hiszen aki már tudja a gyakorlatot, segít a lemaradóknak. A módszer segítségével általánosságban fejlődnek olyan készségek, melyek a későbbiekben a munkaerőpiacon is hasznosíthatóak (önálló munkavégzés képessége, folyamatmenedzsment, team-munka stb.). Amikor arra lehetőség van, a résztvevő a Magyar Zsonglőr Egyesület nemzetközi projektjeiben való részvételi lehetőséget is kap, ezzel összefüggésben "ügyintézési" készségei fejlődnek, hiszen az utazásával összefüggésben határidőre kell bizonyos feladatokat elvégeznie. A nyelvi kompetenciák az Egyesület vendégeiként érkező, különböző nemzetiségű oktatókkal és segítőkkel történő munka, valamint a külföldi projektben való részvételi lehetőségek által fejlődnek.

A módszert a gazdaszervezet képviselői képzések keretében, esetgyakorlatok segítségével, a *Social Educircation* - hálózaton keresztül, a partnerszervezeteknél folyó szakmai gyakorlatokon sajátítják el.

6. **Időigény:** A módszert az oktatók mindig a megvalósításhoz rendelkezésre álló időhöz igazítják: a 2- 3 órás, egyszeri rövid foglalkozásoktól kezdődően egészen a több hónapon át tartó, heti 3-szor 2 órás foglalkozásokig sokféle gyakorlat létezik.
7. **Helyigény:** Résztvevőnként minimálisan 1-2 m² szükséges a gyakorlatok elvégzéséhez. Alkalmazható zárt térben és szabad téren egyaránt, az éppen használt eszköztől és az időjárástól függően (a kötéltnél szükséges kötelet például legegyszerűbb két fa közé kifeszíteni, ám kedvezőtlen szélviszonyok miatt éppen a zárt tér az alkalmasabb).
8. **Kapcsolódó dokumentáció:** Az oktatók többnyire feljegyzéseket készítenek a résztvevők aktivitásáról, egyéb dokumentációt nem készítenek.
9. **Eszközigény:**
  - 9.1 Fizikailag megfogható, kézzelfogható eszközök: Zsonglőr-egyensúly eszközök (pl. tányér, labda, buzogány, szalag, kötél, gólyaláb, rola bola, egykerekű).
  - 9.2 Virtuális, szoftveres eszközök: Facebook csoport, ahol a résztvevők kommunikálnak egymással; blog, ahol a résztvevők megosztják a tapasztalataikat; honlap, amelynek segítségével a résztvevők tájékozódhatnak a módszerről.
10. **Evaluáció:** A módszer nem rendelkezik evaluációs módszertannal.
11. **Szakemberigény:** Legalább két – egy alapszinten és egy magasabb szinten zsonglörködni tudó, oktatási tapasztalattal is rendelkező – oktatónak kell jelen lennie egy foglalkozáson.

Ezen kívül az ideális oktatónak a következő tulajdonságokkal, kompetenciákkal kell rendelkeznie:

- össze tud fogni, irányítani tud egy csoportot, meg tud nyerni magának egy nagyobb csapatot;
- alapszinten minden zsonglőr-eszközzel tud bánni, de van egy speciális eszköz, amivel magasabb szinten bánt;

A projekt a **Svájci-Magyar Együttműködési Program** társfinanszírozásával valósul meg.

- szociálisan érzékeny, rendelkezik a tanításhoz szükséges fizikai és érzelmi kompetenciákkal;
- magas szintű oktatási készséggel rendelkezik (meg tud tervezni tanulási folyamatokat, tud a célokhoz feladatokat társítani, meg tudja tervezni a csoport együttműködését);
- rendelkezik forrásteremtő és lobbykészségekkel;
- stressz tűrő: nehézségek által nem gátolható, el tudja fogadni a bizonytalanságot, kudarcélményt;
- biztató, pozitív vezetői viselkedést tanúsít, nyugodt és kezdeményező nehéz helyzetekben is.

12. A módszert alkalmazó szervezet¹ elérhetősége:

- Szervezet neve:** Magyar Zsonglőr Egyesület
- Szervezet címe:** 1113 Budapest, Karolina u. 38/a
- Szervezet internetes oldala:** www.zsonglor.hu
- Kapcsolattartó neve:** Gallyas Veronika
- Kapcsolattartó e-mail címe:** gallyas.veronika@gmail.com
- Kapcsolattartó telefonszáma:** 00 36 20 556 5762

13. Internetes források:

www.zsonglor.hu
www.cirkuszinhaz.hu
<http://etnocirkuszpszichocirkusz.blogolj.net/>
www.youtube.com/watch?v=YFxDMR8BuS0
www.youtube.com/watch?v=KfyANIOcJ6c
www.youtube.com/watch?v=oUu3cBhodck
www.youtube.com/watch?v=IGi62wlxCxM
www.youtube.com/watch?v=RKv5JFXuCoQ
www.youtube.com/watch?v=3_mQEVkSU08
www.facebook.com/groups/637885639560869/?fref=ts
www.facebook.com/acirkuszmindenkie?fref=ts
www.educircation.eu

---

¹ A szervezet szakértői kiválasztással történt.